

ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЦИКЛОВА КОМІСІЯ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	ОСНОВИ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ				
Освітня програма	Фармація				
Рівень вищої освіти	Початковий (короткий цикл)				
Ступінь вищої освіти	Молодший бакалавр				
Галузь знань	22 Охорона здоров'я				
Спеціальність	226 Фармація, промислова фармація				
Форма навчання	Денна, заочна				
Формат навчальної дисципліни	Обов'язкова				
Мова викладання	Українська				
Рік навчання/семестр	1 рік				
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити/90 годин				
	Форма навчання	Кількість годин			
		Лекції	Практичні	Самостійна робота	МК
		Денна	22	24	42
Заочна	4	8	76	2	
Контрольні заходи	<i>Вхідний контроль</i> – на першому занятті. <i>Поточний контроль</i> – на кожному практичному занятті <i>Модульний контроль (МК)</i> – по завершенню кожного модуля.				
Методи навчання	Практичні заняття, репродуктивні (закріплення знань та практичних умінь, навичок), інноваційні (проблемне навчання, робота в малих групах, модульне засвоєння знань, інформаційно-комп'ютерні технології, дистанційне навчання, контекстне навчання).				
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Кабінет біології, анатомії та фізіології людини Мультимедійне обладнання.				
Лінк на дисципліну	Сайт дистанційних технологій освіти Фахового коледжу НФаУ (Moodle) https://pharmagram.nuph.edu.ua/enrol/index.php?id=482				
Кадрове забезпечення	Викладачі циклової комісії медико-біологічних дисциплін: <i>Мартиненко Алла Євгенівна</i> , спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший викладач				
Контакти	https://college.nuph.edu.ua/				
Навчальні заняття та консультації	За розкладом				

Анотація навчальної дисципліни

Основи патологічної фізіології входить до циклу професійно-практичних дисциплін фармацевтичної освіти, яка є обов'язковим компонентом освітньої програми Фармація. Основи патологічної фізіології, як навчальна дисципліна, забезпечує підготовку здобувачів освіти, які володіють значним обсягом теоретичних та практичних знань відносно загальних закономірностей виникнення і розвитку типових патологічних процесів, основних захворювань людини; знаннями нозології, патофізіології типових патологічних процесів, порушень обміну речовин, проявів та наслідків порушень діяльності функціональних систем (органів); формує уміння застосовувати знання в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

Мета навчальної дисципліни

Формування у здобувачів освіти здатності трактувати основні причини, механізми розвитку та прояви типових патологічних процесів та найбільш поширених захворювань, аналізувати, робити висновки щодо причин і механізмів функціональних, метаболічних, структурних порушень органів та систем організму при захворюваннях; створення бази, яка визначає професійну компетентність і розвиває фахові здібності до клінічного мислення; закладає основи здорового способу життя та профілактики порушення структури та функцій у процесі життєдіяльності.

Компетентності

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою як усно, так і письмово.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Здатність застосовувати в практичній діяльності принципи фармацевтичної етики та деонтології, розуміти соціальні наслідки професійної діяльності.

Здатність проводити інформаційно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширення захворювань, популяризації здорового способу життя та покращення його якості.

Здатність надавати фармацевтичну допомогу (послугу).

Програмні результати навчання

Здійснювати соціальну та професійну діяльність на основі розуміння своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлення цінностей громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Проводити професійну діяльність, базуючись на загальних цінностях та досягненнях суспільства, на основі розуміння історії та закономірностей розвитку фармації, її місця у загальній системі знань та розвитку суспільства, техніки і технологій, з урахуванням її значущості для здоров'я людини та розуміння соціальних наслідків професійної діяльності.

Застосовувати знання державної та однієї з іноземних мов з метою забезпечення ефективності ділової комунікації.

Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та інформаційнопошукові системи для вирішення практичних задач у сфері професійної діяльності.

Обирати оптимальні методи та способи розв'язання типових спеціалізованих задач в сфері фармацевтичної діяльності, оцінювати їх ефективність у контексті вирішення професійної проблеми.

Встановлювати та підтримувати ділові комунікації між учасниками сфери професійної діяльності (колегами, лікарями, пацієнтами, споживачами тощо), з метою налагодження діалогу, порозуміння та досягнення очікуваного результату.

Використовувати знання, уміння та навички, які дозволять адаптуватися до можливих змін у професійній діяльності та мінливих умов праці, професійно діяти в новій ситуації.

Виконувати професійні завдання з гарантією забезпечення якості їх виконання та критично оцінювати результати роботи.

Проводити професійну діяльність на засадах дотримання принципів фармацевтичної

етики та деонтології.

Пропагувати здоровий спосіб життя та його модифікацію з метою збереження та відновлення фізіологічних, психологічних функцій, оптимальної працездатності, соціальної активності, поширювати інформацію щодо профілактики захворювань та небезпеки безвідповідального самолікування.

Використовувати фахову термінологію.

Знання та вміння після опанування дисципліни

1. Основні поняття загальної нозології, типові патологічні процеси та патологію органів і систем;
2. Загальнобіологічне значення типових патологічних процесів, їх роль у патології;
3. Загальні закономірності, що лежать в основі патологічних процесів.
4. Аналізувати структурно-функціональні взаємозв'язки і послідовність стадій загальнопатологічних процесів;
5. Тракувати етіологію, патогенез захворювань;
6. Аналізувати причинно-наслідкові порушення, патологічні і пристосувально-компенсаторні реакції, знаходити провідну ланку патогенезу;
7. Інтерпретувати загальні закономірності, що лежать в основі патологічних процесів;
8. Розв'язувати ситуаційні задачі, аналізувати дані реальних клінічних ситуацій;
9. Висвітлювати загальнобіологічне значення типових патологічних процесів, їх роль у патології.

Структура навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальна патофізіологія

Змістовий модуль 1. Нозологія. Типові патофізіологічні процеси.

1. Предмет і завдання патологічної фізіології. Основні поняття загальної нозології
2. Запалення.
3. Порушення периферичного кровообігу
4. Алергія
5. Гарячка.
6. Гіпоксія

Змістовий модуль 2. Порушення обміну та тканинного росту

7. Порушення метаболізму вуглеводів. Цукровий діабет
8. Патологічна фізіологія тканинного росту. Пухлини

Модуль 2. Патологічна фізіологія органів та систем

Змістовий модуль 3. Патологічна фізіологія системи крові та серцево-судинної системи

9. Патологічна фізіологія системи крові.
10. Патологічна фізіологія серцево-судинної системи.

Змістовий модуль 4. Патофізіологія органів травлення, дихальної, сечовидільної, ендокринної, нервової систем

11. Патологічна фізіологія органів травлення та печінки
12. Патофізіологія нирок та сечовидільної системи
13. Патофізіологія дихальної системи
14. Патологічна фізіологія ендокринної системи та нервової систем

Пререквізити

Латинська мова, біологія з основами генетики, анатомія та фізіології людини;

Постреквізити

Фармакологія, основи мікробіології, фармакогнозія.

Система оцінювання навчальної дисципліни

Оцінювання за 100-бальною шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>min</i>	<i>max</i>
за модуль	60	100
поточну діяльність	36	60
модульний контроль	24	40

МК проводиться у письмовій формі

Розподіл балів з дисципліни																										
Модуль 1. Загальна патофізіологія																										
Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)			Сума балів	МК 1	Загальна сума балів																					
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2																								
ПЗ 1	ПЗ 2	ПЗ 3																								
max 20	max 20	max 20	min 36 max 60	min 24 max 40	min 60 max 100																					
Модуль 2. Патологічна фізіологія органів та систем																										
Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)			Сума балів	МК 2	Загальна сума балів																					
Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4																								
ПЗ 4	ПЗ 5	ПЗ 6																								
max 20	max 20	max 20	min 36 max 60	min 24 max 40	min 60 max 100																					
<p>Загальна кількість балів з дисципліни визначається як середня арифметична за модулі на які структурована дисципліна. Отриманий результат конвертується в оцінку за диференційованою шкалою.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Оцінка за шкалою закладу освіти</th> </tr> <tr> <th></th> <th>Мін. бал</th> <th>Макс. бал</th> </tr> <tr> <th colspan="3">Диференційована шкала</th> </tr> <tr> <td>Відмінно</td> <td>90</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Добре</td> <td>74</td> <td>89</td> </tr> <tr> <td>Задовільно</td> <td>60</td> <td>73</td> </tr> <tr> <td>Незадовільно</td> <td>0</td> <td>56</td> </tr> </thead></table>						Оцінка за шкалою закладу освіти				Мін. бал	Макс. бал	Диференційована шкала			Відмінно	90	100	Добре	74	89	Задовільно	60	73	Незадовільно	0	56
Оцінка за шкалою закладу освіти																										
	Мін. бал	Макс. бал																								
Диференційована шкала																										
Відмінно	90	100																								
Добре	74	89																								
Задовільно	60	73																								
Незадовільно	0	56																								
Критерії оцінювання навчальних досягнень																										
<i>відмінно 90-100</i>	Здобувач освіти твердо засвоїв теоретичний матеріал, показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст термінів і понять, демонструє високий рівень засвоєння теоретичного матеріалу, безпомилково виконав практичні завдання. Виконано 90-100% завдань із дотриманням вимог.																									
<i>добре 74-89</i>	Здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал розкриває основний зміст навчального матеріалу, на питання в межах програми відповідає без затруднень, в усних відповідях користується літературною мовою і не допускає грубих помилок в науковій термінології, висновках, узагальненнях. Виконано 74-89% завдань із дотриманням вимог.																									
<i>задовільно 60-73</i>	Здобувач освіти в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, виявляє часткове знання теоретичного матеріалу, допускає значні помилки в термінології. При використанні знань на практиці відчуває труднощі і долає їх з незначною допомогою викладача. Виконано 60-73% завдань із частковим дотриманням вимог.																									
<i>незадовільно 0-59</i>	Здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, допускає серйозні помилки при використанні термінології, виявляє незнання теоретичного матеріалу, дає відповіді тільки на елементарні питання; Відповіді не структуровані, фрагментарні. Виконано не більше 59% завдань. Не дотримується вимог при виконанні завдань.																									
Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни																										
Рекомендована література																										
<i>Основна(базова)</i>																										
1. Патологічна фізіологія /М.С. Регеда, А.І. Березнякова, Н.М. Кононенко та ін. / – Львів, 2015. – 490 с.																										
2. Посібник до практичних занять з патофізіології: навч. посібник для студ. ВНЗ / А.І.																										

Березнякова, Н.М. Кононенко, С.І. Крижна та ін. – Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2006. – 384 с

3.Посібник до практичних занять з патологічної фізіології / За ред. професора Ю.В. Биця, професора Л.Я. Данилової. – Київ «Здоров'я», 2001.

Додаткова

1. Атаман О.В. Патолофізіологія: в 2 т. Т 1. Загальна патологія: підручник для студ. вищ. мед. навч. заклад. – Вінниця: Нова книга, 2012. – 592 с.

2. Атаман О.В. Патологічна фізіологія в запитаннях та відповідях: підручник для студ. вищ. мед. навч. заклад. – Вінниця: Нова книга, 2021. – 568 с.

Інформаційні ресурси

Сайт кафедри нормальної та патологічної фізіології НФаУ: <https://pat.nuph.edu.ua/>

Сайт МОЗ України – <http://www.moz.gov.ua>

Сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я – <http://www.who.int/en/>

Сайт наукової бібліотеки НФаУ: <http://lib.nuph.edu.ua/>

Сайт Державної наукової медичної бібліотеки України – <http://www.library.gov.ua/>

Політика навчальної дисципліни

Дотримання вимог до зовнішнього вигляду. Обов'язкове дотримання правил техніки безпеки та охорони праці. Обов'язкове відвідування аудиторних занять; ведення конспекту лекцій; виконання лабораторних робіт; оформлення результатів лабораторних робіт; виконання завдань для самостійної роботи з дотриманням вимог. Своєчасність відпрацювання пропущених занять. Діяльність здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Фахового коледжу НФаУ» ПОЛ А2.4-69-029 (<https://bit.ly/3vqIIBR>)

Розробник: А.Є. Мартиненко, спеціаліст вищої категорії, старший викладач

Розглянуто та ухвалено на засіданні циклової комісії медико-біологічних дисциплін

Протокол від « 24 » серпня 2023 року № 1

Голова В.В. Аксакова

Гарант освітньої програми

Л.О. Горяча, к. фарм. н, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист